

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Sint-Martens-Latem

Definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 22 mei 2006

Goedgekeurd door de bestendige deputatie van de provincieraad
Oost-Vlaanderen op 13 juli 2006

B.S. 24 augustus 2006

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Sint-Martens-Latem
Dorp 1
9830 Sint-Martens-Latem

Opdrachthouder

Iris consulting
Kazernestraat 45, 1000 Brussel
tel. 02 289 16 00
fax. 02 289 16 99
e-mail: info@irisconsulting.be

Projectleiding: Patrick Roothaer
Projectmedewerkers: Bert Van Rijckeghem en Tine Vanhauwaert

Projectleiding en coördinatie

Gemeente Sint-Martens-Latem
Peter Van Herp, dienst Leefmilieu en Ruimtelijke planning
tel. 09 282 17 44
fax. 09 282 17 31
e-mail: planologie.groendienst@sint-martens-latem.be

Ontwerpers

Iris consulting en de dienst Leefmilieu en Ruimtelijke Planning.

Voor iris consulting, Brussel

Roland Vanmuysen
Ruimtelijk planner

Bert Van Rijckeghem
Ruimtelijk planner

Gezien en voorlopig vastgesteld door de gemeenteraad in
de zitting van 4 augustus 2005

Op bevel,

De burgemeester,
Freddy Vanmassenhove

De secretaris,
Jef Van den Heede

Het College van Burgemeester en Schepenen bevestigt dat
onderhavig plan ter inzage van het publiek op het
gemeentehuis werd neergelegd van 1 september 2005 tot en
met 30 november 2005.

Op bevel,

Gemeenteseegel

De burgemeester,
Freddy Vanmassenhove

De secretaris,
Jef Van den Heede

Gezien en definitief vastgesteld door de gemeenteraad in
zitting van 22 mei 2006.

Op bevel,

De burgemeester,
Freddy Vanmassenhove

De secretaris,
Jef Van den Heede

Gezien en goedgekeurd door de Bestendig Afgevaardigde op

De Bestendig Afgevaardigde,
Bevoegd voor Ruimtelijke Ordening

Inleiding

Inhoudsopgave

1	Wat is structuurplanning ?	3
2	Structuurplanningsproces	4
3	Communicatieproces	6
3.1	Partners en advisering	7
3.2	Overzicht van de overlegmomenten	8
3.3	Overzicht van de adviezen	10

1 Wat is structuurplanning ?

Structuurplanning is een dynamisch en continu proces van visie- en beleidsvorming met betrekking tot de kwaliteit van de ruimtelijke omgeving en de realisatie ervan. Het streeft naar de ontwikkeling van een langetermijnvisie. De uitgangspunten voor het opbouwen van deze langetermijnvisie zijn duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit.

Structuurplanning is werken zowel op korte als op lange termijn. Dit betekent de realisatie van een aantal concrete maatregelen en acties op korte termijn zonder daarbij de visie en de doelstellingen van de lange termijn te hypothekeren.

Het structuurplan is het document dat op een bepaald ogenblik voor een beleidsperiode (bijvoorbeeld 5 of 10 jaar) en een bepaalde ruimte (gemeente) de ruimtelijke visie weergeeft. Het concept voor de gewenste structuur bevat beleidsdoelstellingen en de maatregelen om het te verwezenlijken. Het is een document dat beleidskeuzen vastlegt en de middelen tot realisatie bepaalt.

Structuurplanning op drie niveaus

Er worden structuurplannen gemaakt op drie beleidsniveaus: het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, het provinciaal ruimtelijk structuurplan en het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Bij het opmaken van de structuurplannen wordt het subsidiariteitsprincipe toegepast. Dit betekent dat ruimtelijke beslissingen worden genomen op het niveau dat daartoe het best geschikt is. Dit betekent ook dat een structuurplan van een lager niveau zich richt naar dat van een hoger niveau. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Sint-Martens-Latem moet rekening houden met de reeds ontwikkelde beleidskaders van het provinciaal structuurplan Oost-Vlaanderen en het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen. In deze beleidsdocumenten staan immers uitspraken die in acht genomen moeten worden omwille van hun richtinggevend of bindend karakter. In een aantal gevallen kan een structuurplan van een lager niveau afwijken van dat van een hoger niveau. Dit kan echter enkel na uitvoerige motivering en mits een positief advies van de hogere bestuursniveaus.

Structuurplanning is werken op 3 sporen

Tijdens het structuurplanningsproces wordt gewerkt op drie sporen, meer bepaald:

- Uitwerken van een langetermijnvisie op de gewenste ruimtelijke structuur, waarbij vertrokken wordt vanuit de bestaande ruimtelijk structurende elementen, problemen en potenties.
- Reageren op dringende problemen en bedreigingen op passende wijze binnen de visie op de ruimtelijke ontwikkeling.
- Werken met en vanuit de bevolking. Het doel is het creëren van een breed maatschappelijk draagvlak, door de bevolking te betrekken en verantwoordelijk te maken voor een ruimtelijk beleid.

Een structuurplan bestaat uit drie delen

Een ruimtelijk structuurplan bevat een informatief, een richtinggevend en een bindend gedeelte.

Het informatief deel gaat enerzijds in op de plannings- en beleidscontext waarbinnen het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan moet werken en anderzijds brengt het de bestaande ruimtelijke toestand van de gemeente in kaart. Als sluitstuk van het informatief gedeelte worden de sterke en de zwakke punten van de gemeente weergegeven. Deze dienen als basis voor het opmaken van het richtinggevend gedeelte.

Het richtinggevend gedeelte geeft aan waar de gemeente naartoe wil en welke keuzes ze maakt. Het betreft de ruimtelijke visie voor bijvoorbeeld wonen, open ruimte, recreatie ... Het is het belangrijkste onderdeel van een ruimtelijk structuurplan gezien het de gemeente bij de uitvoering van haar ruimtelijk beleid bindt.

Het bindend gedeelte bevat concrete engagementen die binnen de planperiode uitgevoerd zullen worden. In dit deel geeft de gemeente bijvoorbeeld aan voor welke gebieden of ruimtelijke knelpunten ze een ruimtelijk uitvoeringsplan zal opmaken.

2 Structuurplanningsproces

Inhoudelijk stappenplan

Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan wordt in vier stappen uitgevoerd.

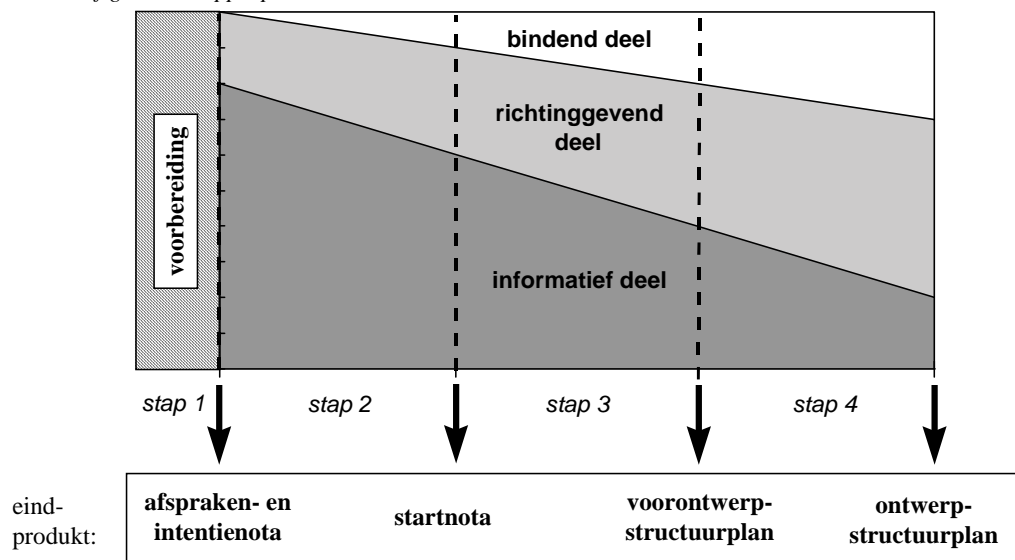
De eerste stap bestaat uit de opmaak van een afspraken- en intentienota. Hierin wordt beschreven hoe de gemeente haar structuurplanningsproces wenst in te richten.

De tweede stap bestaat uit de opmaak van een startnota. Dit algemeen verkennend onderzoek formuleert de knelpunten, kwaliteiten en potenties en stippelt de bakens van een ruimtelijk beleid uit. Het is gebaseerd op een coherent inzicht in en een leesbare voorstelling van het verzamelde basismateriaal.

De derde stap bestaat uit gericht onderzoek en de opmaak van het voorontwerp-structuurplan. Uitgaande van de startnota kan besloten worden bepaalde thema's of problemen verder uit te diepen.

De vierde stap bestaat uit de opmaak van het eigenlijke structuurplan met een beleids- en actieplan.

figuur 1: stappenplan

Bij elke stap wordt ingegaan op de drie delen die het ruimtelijk structuurplan moet bevatten. In de tweede en derde stap zal het informatief gedeelte diepgaander behandeld worden omdat dit belangrijk is voor de onderbouwing van het richtinggevend en van het bindend deel (zie figuur).

Tijdens de tweede stap wordt een nota met knelpunten, kwaliteiten en potenties voorgelegd aan de technische werkgroep. Het betreft een discussietekst, gebaseerd op een eerste en voorlopige analyse van de bestaande ruimtelijke structuur. Deze tekst pretendeert niet allesomvattend en definitief te zijn maar heeft wel de bedoeling binnen de werkgroep tot een vruchtbare discussie te komen en op deze manier de belangrijkste aandachtspunten te kunnen detecteren. Parallel aan deze discussies worden de objectieve gegevens (statistische gegevens, eerder verrichte studies, ...) verwerkt.

In de derde stap wordt het informatief gedeelte aangevuld met de relevante gegevens die nodig blijken te zijn uitgaande van de besluiten uit de tweede stap, het zogenaamde 'gericht' onderzoek. Ook wordt er aandacht besteed aan het detecteren en zoeken naar oplossingen voor belangrijke problemen die een snelle reactie vragen. In de derde stap wordt bovendien dieper ingegaan op de doelstellingen, prioriteiten, gewenste ruimtelijke structuur en maatregelen en tevens op de effecten ervan op het milieu en op de sociale, economische en culturele consequenties. De belangrijkste maatregelen en acties worden vertaald in bindende bepalingen.

Tijdens de vierde stap wordt het voorontwerp structuurplan herwerkt tot het ontwerp structuurplan, op basis van de resultaten van het overleg met de diverse actoren (plenaire vergadering).

Elke stap wordt afgerond met een periode van intensief overleg en communicatie. In elke volgende stap worden de besluiten van deze overleg- en inspraakrondes geïntegreerd.
Een laatste (vijfde) belangrijke stap betreft de fase van implementatie van het structuurplan en tenslotte nog de fase van evaluatie.

Verloop van het structuurplanningsproces

De aanzet tot opmaak van een Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan werd gegeven in de gemeenteraad van 21 april 1997. Het proces ging werkelijk van start op 13 juli 2001 na toewijzing van de ontwerpopdracht. Tezelfdertijd werd ook gestart met de opmaak van een woonbehoeftestudie en een mobiliteitsplan. Het plan van aanpak en de samenstelling van de diverse overlegorganen werden vastgelegd in de afspraken- en intentienota van december 2001. Tussen september 2001 en januari 2004 werden in de technische werkgroep en in de stuurgroep een startnota en een voorontwerp besproken. Op 8 juli 2002 werd de startnota goedgekeurd in de gemeenteraad. Over de startnota en het voorontwerp werd een structureel overleg¹ gehouden in, respectievelijk november 2002 en oktober 2004. Het overlegproces met de hogere overheden werd afgerond in de plenaire vergadering van 15 april 2005. Dit is tevens de start van de formele procedure.

De Gecoro werd betrokken bij de opmaak van de startnota en de voorontwerpen. Na advies van de Gecoro werd het ontwerp voorlopig vastgesteld in de gemeenteraad van 4 augustus 2005.

De bevolking werd op drie momenten betrokken bij het proces, meer bepaald bij de startnota het voorontwerp en naar aanleiding van het openbaar onderzoek per deelruimte.

Het openbaar onderzoek werd gehouden van 1 september tot en met 30 november 2005. Het College van Burgemeester en Schepenen verleende op verzoek van de Gecoro verlenging van de adviestermin met 60 dagen in zitting van 23 december 2005. De Gecoro verleende advies bij het openbaar onderzoek in zitting van 13 februari 2006. Op 26 april 2006 werd een algemene raadscommissie gehouden. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan werd definitief vastgesteld door de gemeenteraad in zitting van 22 mei 2006.

Overzicht van de afgeleverde rapporten

Jaar	Datum	
2001	december	Afspraken- en intentienota GRS
2002	september	Startnota GRS Woonbehoeftestudie
2004	juni	Voorontwerp GRS voor structureel overleg
2005	maart	Voorontwerp GRS voor plenaire vergadering en advies GECORO
2005	juni	Ontwerp GRS voor voorlopige vaststelling in de gemeenteraad
2006	mei	GRS voor definitieve vaststelling in de gemeenteraad

¹ 'Structureel overleg' is het overleg met de hogere overheden waarbij de doelstellingen en acties van de gemeente getoetst worden aan de structuurplannen van de hogere bestuursniveaus.

3 Communicatieproces

Communicatie en organisatie zijn onontbeerlijke elementen om een meerwaarde te bewerkstelligen met betrekking tot het planningsproces. De betrokken partijen bestaan uit planmakers/planbegeleiders en doelgroepen.

De planmakers en planbegeleiders bestaan uit:

- Plangroep
- Technische werkgroep (ambtelijke werkgroep)
- Stuurgroep

De doelgroepen zijn in te delen in de categorieën:

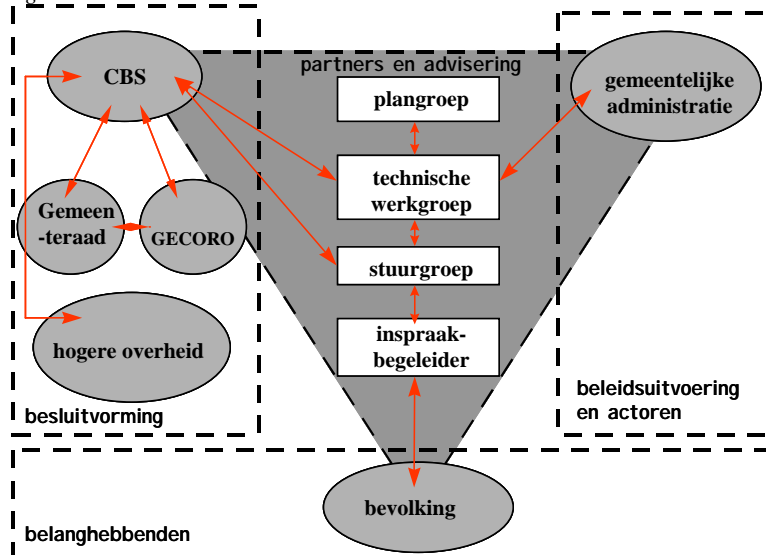
- College van Burgemeester en Schepenen
- Gemeenteraad
- Hogere overheid
- Gemeentelijke administratie
- Bevolking

Voor het opstellen van het Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan kan de organisatie ingedeeld worden in vier groepen:

- Partners en advisering
- Besluitvorming
- Beleidsuitvoering en actoren
- Belanghebbenden

Het volgend schema geeft de organisatie en de communicatiestromen van en tussen de betrokken partijen weer:

figuur 2: organisatie van de communicatie²

² Het inschakelen van een inspraakbegeleider is facultatief en is hier niet van toepassing.

3.1 Partners en advisering

Plangroep

De plangroep bestaat uit medewerkers van de opdrachtgever en de projectleider van de gemeente. Zij heeft als taak het inbrengen van de vereiste expertise, het verrichten van studiewerk, het verzamelen van informatie, het verzorgen van de redactie van de rapporten en organiseren van het planproces. Zij leggen rapporten voor aan de technische werkgroep en de stuurgroep. Voor de besluitvorming rapporteren zij aan het College van Burgemeester en Schepenen.

Technische werkgroep

Binnen het communicatieproces neemt de technische werkgroep een sleutelpositie in. De technische werkgroep bestaat naast de plangroep, leden van het College van Burgemeester en Schepenen en leden van de gemeentelijke administratie. De technische werkgroep verzorgt de begeleiding van de plangroep. Zij staat mede garant voor de inbreng van expertise, maar is bovendien belangrijk voor de terreinkennis. Zij verzamelt informatie van de verschillende overheden. De samenstelling van de technische werkgroep waarborgt de communicatie met de gemeentelijke administratie en verzorgt de formele communicatie met het College van Burgemeester en Schepenen met het oog op de besluitvorming.

Stuurgroep

De stuurgroep bestaat uit leden van de GECORO, vertegenwoordigers van de georganiseerde bevolking en van de verschillende politieke fracties. Alle leden van de technische werkgroep zijn tevens lid van de stuurgroep. De stuurgroep werd samengesteld in de gemeenteraad van 22 oktober 2001. De taak van de stuurgroep is de inhoudelijke advisering (klankbordfunctie) van de planvoorstellen, voorbereidende nota's en studies van de ontwerpers). De stuurgroep is in de mate van het mogelijke een representatie van de bevolking en de leden beschikken over een achterban die zij kunnen raadplegen.

Gecoro

De Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening is een permanente gemeentelijke adviesraad en vervult een formele taak in ruimtelijke orderingsprocedures. Zij is samengesteld uit deskundigen en vertegenwoordigers van de maatschappelijke geledingen. Haar belangrijkste taak in het structuurplanningproces is de adviesverlening bij de bezwaren die werden ingediend naar aanleiding van het openbaar onderzoek.

Bevolking

De bevolking wordt naar het einde van het planproces intensiever betrokken. Door middel van informatievergaderingen of hoorzittingen wordt gecommuniceerd met de bevolking met het oog op het bereiken van een maatschappelijk draagvlak. Het doel is een antwoord te geven op volgende vragen:

- Wat is een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan?
- Wat verwachten de hogere structuurplannen van de gemeente Sint-Martens-Latem?
- Wat is de visie van het gemeentebestuur?
- Wat kan de burger verwachten van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan?

Het formele luik van dit proces wordt afgerond door het openbaar onderzoek.

3.2 Overzicht van de overlegmomenten

Volgende tabellen geven een chronologisch overzicht van de overlegmomenten met de diverse betrokken actoren in het planningsproces.

Tabel 1: overzicht van de overlegmomenten

Technische werkgroepen		
Datum	Aard vergadering	Onderwerp
29-08-2001	voorbereiding	rondrit / terreinverkenning overlopen van checklist studiemateriaal
17-09-2001	TW 1: startvergadering	start fase 1 kennismaking voorstelling afspraken- en intentienota (procesnota) samenstelling technische werkgroep/stuurgroep overlopen van checklist studiemateriaal
19-11-2001	TW 2: bespreking eerste ontwerp startnota	situering plannings- en beleidscontext deelstructuren voostel deelruimte + aanzet visie en concepten
19-12-2001	TW 3: bespreking KKP-nota	bespreking volgens de verschillende deelstructuren
21-01-2002	TW 4: bespreking aanzet visie en concepten	uitleg over, voostelling en bespreking van uitgangshoudingen, algemene visie, de verschillende concepten en visie op de gewenste ruimtelijke structuur van de deelstructuren
20-02-2002	TW 5: evaluatie stuurgroepen	evaluatie stuurgroepen 1,2 + 3
13-01-2003	TW 6: gewenste ruimtelijke structuur	deelruimten
04-08-2003	TW 7: conceptnota richtinggevend deel	deelruimten deelstructuren acties en maatregelen
27-10-2003	TW 8: zonevreemdheid	inventaris en ontwikkelingsperspectieven zonevreemde activiteiten
05-11-2003	TW 9: zonevreemdheid	inventaris en ontwikkelingsperspectieven zonevreemde activiteiten
19-11-2004	TW 10: bespreking adviezen	aanpassingen voorontwerp GRS n.a.v. adviezen ROHM-ARP, provincie en Gecoro
04-02-2005	TW 11: aangepast voorontwerp	bespreking aangepast voorontwerp

Stuurgroepen		
Datum	Aard vergadering	Onderwerp
10-01-2002	SG 1: toelichting structuurplanning, bespreking KKP-nota	Wat is een GRS? KKP-nota: bespreking volgens de verschillende deelstructuren
23-01-2002	SG 2: vervolg bespreking KKP-nota	bespreking volgens de verschillende deelstructuren
04-02-2002	SG 3: bespreking nota 'Visie en Concepten'	uitleg over en voorstelling van uitgangshoudingen, algemene visie, de verschillende concepten en visie op de gewenste ruimtelijke structuur van de deelstructuren
11-03-2002	SG 4: bespreking aangepaste versies van:	bespreking en formuleren van opmerkingen aangaande bovenstaande punten KKP-nota Visie en concepten
20-08-2003	SG 5: toelichting richtinggevend deel voorontwerp GRS	deelruimten (1) deelruimten (2) deelstructuren ontwikkelingsvisie zonevrije woningen, bedrijven, sport en recreatie, landbouw richtinggevend deel voorontwerp GRS deelnota zonevrijheid
24-09-2003	SG 6: bespreking richtinggevend deel voorontwerp GRS	
01-10-2003	SG 7: bespreking richtinggevend deel voorontwerp GRS	
18-11-2003	SG 8: bespreking deelnota zonevrijheid	
14-01-2004	SG 9: bespreking aangepaste teksten	

Inspraakvergaderingen		
Datum	Aard vergadering	Onderwerp
27-03-2002	Infoavond 1	Wat is een GRS? Doel en methode structuurplanningsproces. KKP-nota: bespreking volgens de verschillende deelstructuren Bespreking visie en concepten Vragen en antwoorden
21-04-2005	Infoavond 2	Voorontwerp structuurplan Deelruimten Actieplan
06-06-2005	Hoorzitting	Deelruimte 'Latem kern'
07-06-2005	Hoorzitting	Deelruimte 'Steenweg'
06-09-2005	Hoorzitting	Deelruimte 'Leievallei'
07-09-2005	Hoorzitting	Deelruimte 'Zuidelijk bekengebied'
08-09-2005	Hoorzitting	Deelruimte 'Woonbos'
25-10-2005	Hoorzitting	idem

3.3 Overzicht van de adviezen

Volgende tabel geeft een chronologisch overzicht van de tijdens het structuurplanningsproces uitgebrachte tussentijdse adviezen.

Tabel 2: overzicht van de adviezen

Adviezen		
Datum	Aard	Onderwerp
04-06-2002	GECORO	Ontwerp startnota GRS
03-11-2004	GECORO	Voorontwerp structuurplan
11-10-2004	Min. van de Vlaamse Gemeenschap - ARP	Voorontwerp structuurplan
18-10-2004	Provincie Oost-Vlaanderen dienst Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw	Voorontwerp structuurplan
April 2005	Min. van de Vlaamse Gemeenschap - ARP	Voorontwerp structuurplan: advies n.a.v. de plenaire vergadering
April 2005	Provincie Oost-Vlaanderen dienst Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw	Voorontwerp structuurplan: advies n.a.v. de plenaire vergadering
13-06-2005	GECORO	Voorontwerp structuurplan ten behoeve van de voorlopige aanvaarding door de gemeenteraad
13-02-2006	GECORO	Openbaar onderzoek